

E (100)
2020-21 till 2022-23

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2023
THIRD SEMESTER

Subject: Business Economics (Macro) (BCOM19-204/BCC-302)

Date: 30/05/2023

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. ----- means borrowing by government.
    - a) Public borrowing
    - b) Private borrowing
    - c) Government borrowing
    - d) Both A & B
  2. ----- Inflation occurs when demand exceeds the supply.
    - a) Demand pull
    - b) Cost push
    - c) Demand Push
    - d) Cost Pull
  3. Continuous rise in the general price level is called -----.
    - a) Inflation
    - b) Deflation
    - c) Depression
    - d) Inflationary
  4. ----- is the apex institution in financial structure of any country.
    - a) Central Bank
    - b) RBI
    - c) Commercial Bank
    - d) Co-operative bank
  5. ----- is called lender of last resort in India.
    - a) Central Bank
    - b) RBI
    - c) Commercial Bank
    - d) Co-operative bank
  6. The word macro is derived from the ----- word makroj.
    - a) Latin
    - b) Greek
    - c) Spanish
    - d) None of these
  7. ----- have become the nerve centers for the trade and commerce in the present day economy.
    - a) Commercial Banks
    - b) Co-operative bank
    - c) Central Bank
    - d) None of these
  8. ----- refers to purchasing power of money.
    - a) Value of money
    - b) Assets
    - c) Money
    - d) Property
  9. Deflation is just opposite of -----.
    - a) Depression
    - b) Fluctuation
    - c) Inflation
    - d) None of these
  10. National income is a ----- concept.
    - a) Flow
    - b) Inflow
    - c) Out Flow
    - d) None of these
  11. Request made by the central bank to commercial bank is called -----.
    - a) Moral suasion
    - b) Deposited request
    - c) Notice
    - d) Tender

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. What do you mean by ‘Fiscal Measures’ ?
  2. Explain the meaning of the term ‘Deflation’.
  3. Why money is called as ‘Legal Tender’?
  4. What do you mean by ‘personal income’ ?
  5. What is called as ‘Macro-economics’ ?
  6. State names of any four public expenditures.
  7. State ‘J.B. Says Law of Market’.

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. Fiscal Policy
  2. Effective demand
  3. Deficit Financing
  4. Process of Credit Creation
  5. National Income
  6. Promissory Note
  7. Commercial Banks

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

- 1 What are the difficulties involved in the measurement of national income of backwards economy.
  - 2 What do you mean by public debt? What are the sources of public borrowing?
  - 2 Distinguish between direct tax and indirect tax.
  - 4 Define Money. State and explain the function of money.
  - 5 State and explain the types of inflation.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

- 1 Explain the quantity theory of money.
  - 2 Explain the scope of Macro economics.
  - 3 State and explain the determinants of consumption function.
  - 4 State and explain the functions of Central Bank.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

१. ---- म्हणजे सरकारने घेतलेले कर्ज.

अ) सार्वजनिक कर्ज	ब) खाजगी कर्ज
क) सरकारी कर्ज	ड) अ आणि ब
२. जेव्हा मागणी पुरवठा ओलांडते तेव्हा --- महागाई होते.

अ) मागणी प्रेरित	ब) खर्च प्रेषित
क) मागणी प्रेषित	ड) खर्च प्रेरित
३. सर्वसाधारण किंमतीच्या पातीळीमध्ये झालेल्या सतत वाढीला --- असे म्हणतात.

अ) महागाई	ब) चलनतुटवडा
क) मंदी	ड) चलन वाढ
४. --- ही कोणत्याही देशाच्या आर्थिक रचनेतील सर्वोच्य संस्था आहे.

अ) व्यापारी बँका	ब) आर. बी. आय.
क) सहकारी बँका	ड) यापैकी नाही
५. भारतामध्ये ..... बँक ही कर्ज देणारे अंतिम आश्रयस्थान मानले जाते.

अ) मध्यवर्ती बँक	ब) आर. बी. आय
क) व्यापारी बँक	ड) सहकारी बँक
६. मँक्रो हा शब्द ..... भाषेतील मँक्रोज या शब्दावरून उत्पन्न झाला आहे.

अ) लॅटिन	ब) ग्रीक
क) स्पॅनिश	ड) यापैकी काहीही नाही
७. सध्याच्या दिवसातील अर्थ व्यवस्थेत व्यापार आणि वाणिज्य हे ..... याचे मज्जातंतू केंद्रे झाले आहेत.

अ) व्यापारी बँक	ब) सहकारी बँका
क) मध्यवर्ती बँका	ड) यापैकी नाही
८. ..... याचा संदर्भ पैशाच्या क्रयशक्तीशी असतो.

अ) पैशाचे मूल्य	ब) सपंती
क) पैसा	ड) मालमत्ता
९. मंदी ही---- च्या विरुद्ध असते.

अ) नैराश्य	ब) चढउतार
क) तेजी	ड) यापैकी नाही
१०. राष्ट्रीय उत्पन्न ही ---- संकल्पना आहे.

अ) प्रवाह	ब) गुंतवणूक
क) निचरा	ड) यापैकी नाही
११. मध्यवर्ती बँकने व्यवसायीक बँकेला केलेल्या विनंतीला ---- असे म्हणतात

अ) नैतिक आवाहन	ब) जमा विनंती
क) नोटिस	ड) यापैकी नाही
१२. धनादेश हे ----- दस्तऐवज आहे.

अ) उधार	ब) प्रवाही
क) धन	ड) वचन पत्र

१३. .... हे विनिमयाचे माध्यम/साधन आहे.

अ) पैसा	ब) भांडवल
क) सोनं	ड) यापैकी एकही नाही

प्र. १. ब एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५)

(१०)

१. 'राजकोषीय उपाययोजना' म्हणजे काय ?
२. 'चलन-अतिसंकोच' या संकल्पनेचा अर्थ स्पष्ट करा.
३. पैशाला विधिग्राह्य का म्हटले आहे ?
४. 'व्यक्तिगत उत्पन्न' म्हणजे काय ?
५. 'समग्रलक्षी अर्थशास्त्र' म्हणजे काय ?
६. सार्वजनिक खर्चाच्या कोणत्याही चार बाबी सांगा.
७. जे.बी.से. यांचा बाजारपेठेविषयक नियम सांगा.

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४)

(२०)

१. राजकोष धोरण
२. परिणामकारक मागणी
३. त्रुटीय अर्थकारण
४. पत निर्मिती प्रक्रिया
५. राष्ट्रीय उत्पन्न
६. वचन पत्र
७. व्यापारी बँक

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३)

(३०)

१. मागास अर्थव्यवस्थेतील राष्ट्रीय उत्पन्न मोजण्यामध्ये काय अडचणी येतात ?
२. सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय? आणि सार्वजनिक कर्जाचे स्नोत काय आहेत.
३. प्रत्यक्ष कर आणि अप्रत्यक्ष कर मधील फरक स्पष्ट करा.
४. पैशाची व्याख्या सांगा व पैशाची कार्ये स्पष्ट करा.
५. महागाई चे प्रकार लिहा व स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. पैशाचा प्रमाण सिधांत स्पष्ट करा.
२. समग्रलक्षी अर्थशास्त्राची व्यासी सांगा.
३. उपभोग- कार्य ठरविणारे विविध घटक स्पष्ट करा.
४. मध्यवर्ती बँकेची कार्ये लिहून स्पष्ट करा.
